

LBRIS

We know
Carmen

IORDĂCHESCU

Luminița MINCĂ

Dana DOGARU

SĂ DEZLEGĂM TAINELE TEXTELOR LITERARE

Clasa a III-a

 EDITURA CARMINIS
educațional

I. ÎNVĂȚĂTURA, CEA MAI DE PREȚ COMOARĂ

<i>Întâia zi de școală</i> , după Edmondo de Amicis.....	5
<i>Școala din pădure</i> , după Passionaria Stoicescu	10
<i>Șoricel de bibliotecă</i> , după Elia David	14
Recapitulare	20

II. RESPECTUL ESTE IUBIREA ÎN HAINE SIMPLE

<i>Când zmeii joacă șah</i> , după Iuliu Rațiu	23
<i>Păcălici la școală</i> , de Nicolae Labiș	27
<i>Semnul de iarbă</i> , după Silvia Kerim	32
Recapitulare	37

III. CINSTEA SE NAȘTE ÎN INIMĂ

<i>Cioc! Cioc! Cioc!</i> , după Emil Gârleanu	41
<i>Ciocănitoea</i>	48
<i>Suflețelul învață</i> , după Mircea Sântimbreanu	54
Recapitulare	60

IV. A FI OM E LUCRU MARE

<i>Poveste de iarnă</i> , după Zacharias Topelius	64
<i>Omul de zăpadă</i> , după Hans Christian Andersen	69
<i>Marușca și cele douăsprezece luni</i> , poveste slovacă	74
Recapitulare	79

V. MODESTIA POARTĂ COROANĂ

<i>Privighetoarea</i> , după Hans Christian Andersen	82
<i>Moș Ion Roată și Vodă Cuza</i> , după Ion Creangă	88
<i>Coronița de rouă</i> , poveste populară	94
Recapitulare	99

VI. CURAJUL ESTE RĂDĂCINA BIRUINȚEI

<i>Vis, ambiție, zbor...</i>	103
<i>Scrisoarea III</i> (fragment), de Mihai Eminescu	108
<i>Leul cel fricos</i> , după Lyman Frank Baum	113
Recapitulare	118

VII. IUBIREA SE ARATĂ PRIN FAPTE

<i>Fram, ursul polar, după Cezar Petrescu</i>	121
<i>Bunicul, după Barbu Ștefănescu Delavrancea</i>	127
<i>Păpădia, după Ion Agârbiceanu</i>	132
Recapitulare	138

VIII. PRIETENUL ADEVĂRAT, AVERE NEPREȚUITĂ

<i>Micul prinț, după Antoine de Saint-Exupéry</i>	143
<i>Prietenii neobișnuite</i>	148
<i>O zi de pomină, după Mark Twain</i>	152
Recapitulare	157

IX. GRIJA FAȚĂ DE CEILALȚI, O VARĂ A SUFLETULUI

<i>Vară, de Ștefan Octavian Iosif</i>	162
<i>Amintiri din copilărie, după Ion Creangă</i>	167
<i>Marea, o apă folositoare, de Marin Sorescu</i>	172
Recapitulare finală (1)	176
Recapitulare finală (2)	181

II. ÎNVĂȚĂTORIA, CEA MAI DE PREȚ COMOARĂ

Întâia zi de școală

după Edmondo de Amicis

• Înțelegerea textului • Comunicare •

Textul este o adaptare după romanul „Cuore, inimă de copil“ (*cuore* = inimă, în limba italiană), fiind dedicat copiilor din clasele primare. Cartea prezintă istoria unui an de școală, scrisă de un elev de clasa a III-a, dintr-o școală de oraș din Italia. Acest copil își nota într-un caiet, în fiecare zi, tot ce vedea și simțea el. După notițele acestuia, la sfârșitul anului, tatăl său a scris această carte, păstrând, pe cât posibil, cuvintele fiului său. Împărțită pe luni și zile, „Cuore, inimă de copil“ este un mănunchi de povestiri ai căror eroi principali sunt niște copii de vârstă școlară.

I Bifează răspunsurile corecte.

● Acțiunea textului se petrece:

în prima zi de școală; în primele două zile de școală; la începutul anului școlar.

● Personajul principal al povestirii „Întâia zi de școală“ este:

Coretti; Garrone; Enrico; Giovanni.

● Enrico merge la școală însoțit de:

mama sa; colegi; fratele său; învățător.

● Enrico nu se bucură că a început școala, deoarece:

are alt învățător; știe că va avea mult de învățat;
 amintirile din vacanță îi inundă sufletul; s-a mutat la altă școală.

● Persoana care l-a atins pe umăr era:

mama; fostul învățător; un coleg; fratele său.

● Personajul principal regretă despărțirea de învățătorul său, pentru că:

era obișnuit cu stilul acestuia;
 acesta era un om glumeț, care-i făcea să râdă;
 era un cadru didactic mai puțin exigent;
 tinerețea acestuia îl apropiase mult de elevi.

● Copilul se bucură de revederea mamei sale, fiindcă:

este îndurerat din cauza despărțirii de învățătorul său;
 aceasta îl încurajează;
 dorește să-i povestească cum a decurs prima zi de școală;
 nu-i place la școală.

Scrie în interiorul acestei inimi ce sentimente te-au încercat pe tine în prima zi a acestui an școlar.

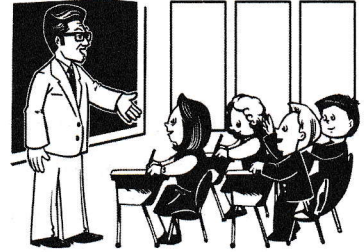

Scrie trei motive pentru care Enrico nu se bucură că a început școala.

3

Răspunde la întrebări.

- ☆ Unde și-a petrecut vacanța personajul principal?
- ☆ Ce clasă urma să înceapă Enrico?
- ☆ Ce atitudine are mama lui Enrico?

4

Cu ce cuvinte este întâmpinat Enrico de către mama sa? Transcrie-le!

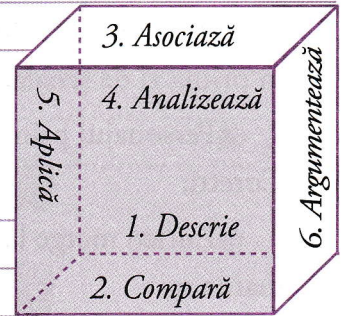
5

Compune și tu două propoziții de îmbărbătare pentru Enrico.

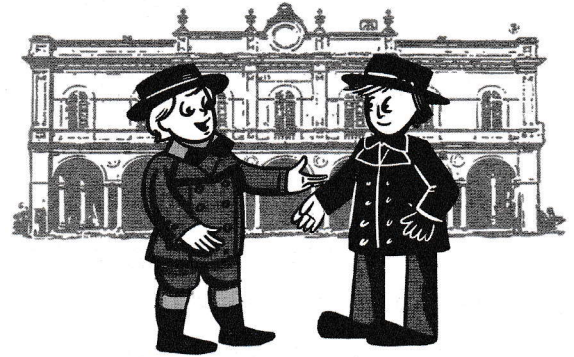
6

Rezolvă sarcinile cubului.

- **Describe** prima ta zi de școală.

- **Compară** sentimentele pe care le are Enrico față de învățătorul din clasa a II-a, cu sentimentele pe care le ai tu față de învățătorul tău/învățătoarea ta.

- **Asociază** textul cu un desen sugestiv.

- **Analizează** comportamentul copilașilor care nu voiau să intre în clasă.

• **Aplică!** Cum te-ai comporta dacă, în prima zi de școală, ai afla că ai alt învățător/altă învățătoare? _____

• **Argumentează!** Ce l-a determinat pe Enrico să spună, la plecare, că școala nu i se mai pare așa de frumoasă cum era înainte? _____

7 Realizează o comparație între cei doi învățători, așa cum sunt ei descriși în textul „Întâia zi de școală”. Completează diagrama cu trăsături fizice și morale sau acțiuni specifice persoanelor respective.

Fostul învățător

Noul învățător

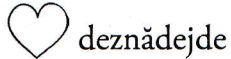
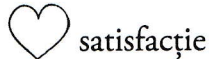
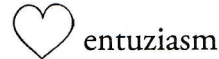
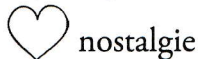
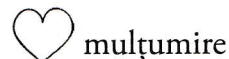
Trăsături comune

- înălțime *scund*
- părul
- atitudine
- vârsta

- ocupația
- relația cu elevii

- înălțime
- părul
- atitudine:
- vârsta:

8 Bifează sentimentele pe care le trăiește Enrico în prima zi de școală.

9 **Argumentează!** Ce părere ai despre ideea de a avea un alt învățător/o altă învățătoare în fiecare an?

Realizează o prezentare a învățătorului tău/învățătoarei tale, ținând cont de trăsăturile sale fizice și morale, stilul vestimentar, lucrurile care îi plac.

• Elemente de limba română, vocabular și exprimare corectă •

În enunțurile date subliniază:

- a) vocalele cu verde: „Vasăzică, Enrico, iată-ne despărțiți pentru totdeauna!“;
- b) consoanele cu roșu: „N-ai grijă, Enrico, o să învățăm împreună!“.

Notează în casete numărul de vocale și de consoane.

- inima V = C =
- cuvintele V = C =
- osteneală V = C =
- vesel V = C =
- plăcere V = C =
- zbârlit V = C =
- școală V = C =
- măgăruși V = C =
- rechizite V = C =

Selectează din text cuvinte care să corespundă schemelor date, apoi adaugă și tu alte cuvinte potrivite.

- VCV → _____ / _____
- CVC → _____ / _____
- CVCV → _____ / _____
- CVCVC → _____ / _____
- VCVC → _____ / _____
- VCVCV → _____ / _____

Extrage din text cât mai multe cuvinte care conțin grupuri de sunete.

grup de sunete	Exemple
ea	
ia	
ie	
oa	
ua	

a) Completează cu „m“ sau „n“.

- astâ__păr • î__brățișare • ati__ge • întâ__plare
- gâ__d • a__tipatic • si__t • î__brăcămintе
- la__pă • u__brelă • li__pede • î__tindere

b) Încercuiește cuvintele în care apar grupurile de litere „mb“ și „mp“.

c) Extrage din text cuvintele care conțin aceste grupuri de litere.

Desparte în silabe cuvintele: *librării, totdeauna, pătrunserăm, înapoieze, osteneală.*

7

Selectează din text câte trei cuvinte.

- ☞ monosilabice (o silabă) → _____
- ☞ bisilabice (două silabe) → _____
- ☞ alcătuite din trei silabe → _____
- ☞ alcătuite din patru silabe → _____

8

Scrive cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus celor date.

- _____ = întâia ≠ _____
- _____ = vis ≠ _____
- _____ = a mișuna ≠ _____
- _____ = siliți ≠ _____
- _____ = a umple ≠ _____
- _____ = tristă ≠ _____
- _____ = mereu ≠ _____
- _____ = zbârlit ≠ _____

9

Realizează corespondența dintre enunțuri și cuvintele potrivite.

- ★ Lunile de vacanță s-au spulberat ca un vis. ●
- ★ Viscolul a spulberat zăpada de pe câmp. ●
- ★ Românii i-au spulberat pe turci în lupta de la Călugăreni. ●

- i-au doborât
- au trecut
- a împrăștiat

10

Observă sensul expresiilor, apoi alcătuieste enunțuri cu acestea.

★ a zbura din floare în floare – *a trece de colo-colo*

★ a-i zbura gândurile – *a se gândi*

★ când va zbura porcul – *niciodată*

★ a zbura ca vântul și ca gândul – *a merge foarte repede*

11

Alcătuieste enunțuri cu sensurile diferite ale cuvintelor: *poartă, copii, țintă, nouă.*